

'O, bir yıldızdı'; Naci Kalmukoğlu Retrospektifi

Arkas Sanat Merkezi, yeni yılın ilk sergisini açtı

O, bir yıldızdı. Ama parlaklığını görebilmek için, insanın biraz başını kaldırarak etrafına bakması gerekiyordu. **Mahmut Cuda(1904-87)**

Arkas Sanat Merkezi(ASM), Türk resim sanatının yetkin isimlerinden **Naci Kalmukoğlu**'nun retrospektif sergisiyle, bir kez daha sanatseverleri ağırlamanın heyecanı ve haklı gururunu yaşıyor. 1917 Devrimi sonrası ülkemize göçen ve Celal Binzet'in nitelemesi bağlamında; '*Yitik Kuşağın Ressamları*' olarak anılan topluluğun önemli temsilcilerinden birisi olan Kalmukoğlu'nun farklı teknik, malzeme, temalarda üretmiş olduğu ve 13 adeti **Lucien Arkas Koleksiyonu**'ndan olmak üzere 100'ü aşkın yapıtını içeren '**O, bir yıldızdı...**' başlıklı sergi, **20 Ocak 2013'ten itibaren Arkas Sanat Merkezi**'nde izlenebiliyor.

Ülkemize ayak bastığı yıllarda ardı sıra vücut bulan sanatsal oluşumların etkisinde kalmaksızın süre gelen çalışmalarıyla bağımsız bir duruş sergileyen sanatçı; '*... resmimizdeki yenileşme hamleleri karşısında, inandığı çizgiyi şu ya da bu yönde değiştirecek herhangi bir girişimde bulunmaz. Kökenleri büyük ölçüde akademik Rus resminin dayandığı kuralcı ve disiplinli eğilim, tüm yaşamı boyunca resimlerinde geçerliliğini yitirmemiştir. Ayrıca bu eğilim, Batılı anlamdaki resim sanatımızın öncülerini yakından tanımakla, bir anlamda da pekişmiştir denilebilir.*'(1)

Konu ve malzeme zenginliği, Kalmukoğlu'nu özel bir konuma oturtmamızın gerekçelerinden birisidir. Portreden çıplağa, ölüdoğa(natürmort)dan tarihi olay ve şahsiyetlere, alegorik nitelikli duvar çalışmalarından peyzajlarına... Özellikle, ölüdoğa ya da iç mekan kurgularıyla ayrı bir lezzet kazanan çıplaklar yanı sıra doyumsuz İstanbul betimlemeleri Kalmukoğlu'nu ayrıcalıklı kılan temalardır. "*Kalmukoğlu'nun tuvallerinde İstanbul, renk renk, leke leke ve ışık ışık resimlenir. Kuvvetli ışıkla aydınlanan yüzeyler, bunlarla sert kontrastlara giren koyu gölgeler belirler resimlerin hareketlerini. Renkler*

üzerinde geniş yüzeyler olarak dağılan lekese anlatım ise tüm tuval yüzeyinde baş attır. Biçiminde belirginlik kazanan bu nitelikler, Rus izlenimciliğinin izlerini taşır."(2)

'Kalmukoğlu, ülkesinde kalabilse ya da yapılan önerileri kabul ederek, Avrupa'nın herhangi bir ülkesine diğer Rus sanatçılar gibi göçseydi, belki de eserlerini bugün Batı müzelerinde hayranlıkla seyrediliyor olacaktık. O uluslararası bir sanatçı olmak yerine, ülkemizde kaldı ve eserlerini burada üretti. Ne yazık ki, çok sevilen ve aranan bir sanatçı olmasına karşın, bugüne kadar hakkında yeterli bilgi ve belgeyi içeren bir çalışma yapılmadı. Özellikle yaşamı, Kaya Özsezgin'in de ifade ettiği gibi, 'sis perdesi' ile örtülü kaldı.(3)

Arkas Holding A.Ş.'nin katkılarıyla 2007'de yayınlanan ve Türk Resim Sanatı bağlamında, sanatçı yaşam ve eserleri yanı sıra süreci irdeleyen en kapsamlı monografik çalışmalardan birisi olarak kabul gören; **'Naci Kalmukoğlu'** isimli kitap ve küratörlüğünü **Halilhan Dostal**'ın üstlendiği sergi, bu boşluğu doldurmaya katkı sağlayacak.

ARKAS SANAT MERKEZİ; 1380 Sok. No.1 Alsancak-İzmir – 0232 464 66 00

Ziyaret; Pazartesi hariç, Salı-Pazar 10.00-18.00, Perşembe 10.00-20.00(Ücretsiz)

DİPNOTLARI;

(1)Kaya Özsezgin, *Naci Kalmukoğlu Suluboya ve Desenler*, Artist Yayınları, İstanbul 1998

(2)Kıymet Giray, "*Naci Kalmukoğlu'nun Paletinden İstanbul*", Naci Kalmukoğlu, Emlak Bankası Beyoğlu Sanat Galerisi 16 Aralık 1997 - 9 Ocak 1998 Sergi Katalogu, İstanbul, s. 3-5.

(3)Halilhan Dostal, *'Naci Kalmukoğlu'*, Arkas Holding A.Ş. Yayınları, 2007, İstanbul.